

PRIJEDLOG

**ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SPRJEČAVANJU SUKOBA INTERESA U OBNAŠANJU JAVNIH
DUŽNOSTI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, 19. ožujka 2008.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SPRJEČAVANJU SUKOB
INTERESA U OBNAŠANJU JAVNIH DUŽNOSTI**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona nalazi se u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske.

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI
ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA
PROISTEĆI**

Borba protiv korupcije sastavni je dio demokratizacije i modernizacije državne uprave i zaštite građana u ostvarivanju svojih prava u korištenju javnih usluga. Korupcija u općenitom smislu je u svim svojim pojavnim oblicima (podmićivanje, protuusluge, sukob interesa, nemoralno poslovanje itd.) društveno zlo koje blokira gospodarski rast i razvoj, a stanje u gospodarstvu oslikava stanje u svakoj državi i društvu. U Republici Hrvatskoj je suzbijanje korupcije (na svim područjima djelatnosti) ne samo zadani politički kriterij kojeg valja ispuniti za članstvo u Europskoj uniji, već i nužna pretpostavka ekonomskog blagostanja i društvenog napretka. Nacionalnim programom suzbijanja korupcije 2006.-2008., koji je donio Hrvatski sabor na svojoj sjednici održanoj 31. ožujka 2006. godine, kao jedna od mjera za suzbijanje korupcije predviđena je izmjena Zakona o sprečavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti kako bi se otklonila bilo kakva sumnja javnosti u poštenje politike i vlasti.

U cilju efikasnije borbe protiv korupcije potrebno je precizno propisati postupak prijavljivanja imovine dužnosnika, smanjiti mogućnost njihovog članstva u nadzornim odborima trgovačkih društava, ustanovama i izvanproračunskim fondovima, izbjeći politizaciju rada Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa javnih dužnosnika i postići veću transparentnost i samostalnost njegovog rada, pooštriti sankcije u slučaju utvrđenja postojanja sukoba interesa javnih dužnosnika, te ojačati pravne instrumente za sprečavanje (prevencije) sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti.

Stoga je potrebno Zakon o sprečavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti u odgovarajućem dijelu izmijeniti odnosno dopuniti i to:

a) u cilju propisivanja da su pravobranitelji za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici državni dužnosnici, te usklađivanja novih naziva pojedinih dužnosti i ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga Republike Hrvatske treba propisati:

- da su pravobranitelji za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici državni dužnosnici,
- da su dužnosnici Oružanih snaga Republike Hrvatske: načelnik i zamjenici načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske i zapovjednici i zamjenici zapovjednika grana Oružanih snaga Republike Hrvatske i Zapovjedništva za potporu, ravnatelj i zamjenik ravnatelja Hrvatskog vojnog učilišta te zapovjednik Obalne straže Republike Hrvatske. Ujedno se zbog ukidanja korpusa Oružanih snaga Republike Hrvatske treba brisati zapovjednika tog korpusa kao dužnosnika.

Također je potrebno propisati da su dužnosnici i predsjednici uprava trgovačkih društava koji su u cijelosti u državnom vlasništvu, zamjenici gradonačelnika i općinskih načelnika te članovi županijskih, gradskih i općinskih poglavarstava, te članovi poglavarstva Grada Zagreba.

b) u cilju propisivanja jasne definicije o sadržaju izvješća s podacima o imovini dužnosnika treba propisati:

- da su dužnosnici obvezni u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost podnijeti Povjerenstvu izvješće s podacima o dužnosti koju obavljaju profesionalno ili neprofesionalno, o ostalim dužnostima koje obnašaju, odnosno djelatnostima koje obavljaju, o djelatnosti koju su obavljali neposredno prije stupanja na dužnost i s podacima o svojoj imovini, te imovini svoga bračnog druga i malodobne djece, sa stanjem na taj dan, te da će u roku od 30 dana po prestanku obnašanja javne dužnosti podnijeti izvješće Povjerenstvu o imovnom stanju, a ako je tijekom obnašanja javne dužnosti došlo do bitne promjene istekom godine u kojoj je promjena nastupila.

- da podaci o imovini dužnosnika obuhvaćaju podatke o naslijeđenoj imovini i podatke o stečenoj imovini.

- da podaci o naslijeđenoj imovini obuhvaćaju podatke o vrsti i ukupnoj vrijednosti nasljedstva, te podatke od koga je nasljedstvo naslijeđeno.

- da podaci o stečenoj imovini obuhvaćaju podatke o:

- nekretninama stečenim kupoprodajom, zamjenom, darovanjem, unošenjem i izuzimanjem nekretnina iz trgovačkog društva, stečenim u postupku likvidacije ili stečaja, stečenim na temelju odluka suda ili drugog tijela, te na drugi način stečenim nekretninama od drugih osoba.

- pokretninama veće vrijednosti,

- poslovnim udjelima i dionicama u trgovačkim društvima,

- novčanoj štednji ako ona premašuje jednogodišnji iznos neto prihoda dužnosnika,

- dugovima, preuzetim jamstvima i ostalim obvezama,

- dohotku od nesamostalnog rada, dohotku od samostalne djelatnosti, dohotku od imovine i imovinskih prava, dohotku od kapitala, dohotku od osiguranja i drugom dohotku,

- primicima koji se ne smatraju dohotkom i primicima na koje se ne plaća porez na dohodak.

- da se pod pokretninama veće vrijednosti podrazumijevaju se vozila, plovila, zrakoplovi, radni strojevi, lovačko oružje, umjetnine, nakit, drugi predmeti osobne uporabne vrijednosti, vrijednosni papiri, životinje i druge stečene pokretnine pojedinačne vrijednosti veće od 10.000,00 kuna, osim predmeta kućanstva i odjevnih predmeta.

- da obrazac izvješća utvrđuje Povjerenstvo.

- da su podaci iz izvješća javni i mogu se objaviti bez suglasnosti dužnosnika i da će se potvrde o visini dohotka dostaviti Povjerenstvu ali se neće objavljivati.

- da Povjerenstvo od dužnosnika može zahtijevati da podacima o imovini priloži i odgovarajuće dokaze.

- da prije nego što podnese izvješće dužnosnik ne može primiti plaću.

c) u cilju smanjivanja mogućnosti dužnosnicima za članstvo u nadzornim odborima trgovačkih društava, ustanovama i izvanproračunskim fondovima koji su od posebnoga državnog interesa, treba propisati:

- da iznimno dužnosnici mogu biti članovi u najviše do dva (2) nadzorna odbora trgovačkih društava, ustanova i izvanproračunskih fondova koji su od posebnoga državnog interesa, osim ako posebnim zakonom nije određeno da je dužnosnik član nadzornog odbora trgovačkog društva, ustanove i izvanproračunskog fonda po položaju. Da za članstvo u nadzornim odborima trgovačkih društava, ustanovama i izvanproračunskim fondovima dužnosnik nema pravo na ikakvu naknadu, osim prava na naknadu putnih i drugih troškova. Hrvatski sabor utvrđuje popis trgovačkih društava od posebnoga državnog interesa, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

d) u cilju otklanjanja nepoželjnih elemenata političkog utjecaja u donošenju odluka Povjerenstva, istodobnog involviranja predstavnika javnosti kao nadziratelja rada javne vlasti, te postizanju veće samostalnosti u radu Povjerenstva, treba propisati:

- da se Povjerenstvo sastoji od 11 članova.
- da se šest članova Povjerenstva imenuje iz redova zastupnika Hrvatskog sabora, a pet članova su iz redova uglednih javnih djelatnika, s time da su tri člana Povjerenstva iz redova zastupnika Hrvatskog sabora članovi stranke koja obnaša vlast, a tri člana iz redova oporbenih stranaka.
- da članovi Povjerenstva biraju predsjednika iz redova uglednih javnih djelatnika, koji ne smije biti član niti jedne stranke.
- da članove Povjerenstva imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove Hrvatskog sabora i da je prije podnošenja prijedloga Hrvatskom saboru, Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove dužan uputiti javni poziv za imenovanje članova Povjerenstva iz redova uglednih javnih djelatnika.
- da se članovi Povjerenstva imenuju se na vrijeme od sedam godina, te da se iznimno članovi Povjerenstva iz redova zastupnika Hrvatskog sabora biraju se na vrijeme trajanja mandata u Hrvatskom saboru. Član Povjerenstva može biti ponovno imenovan najviše jednom.
- da Povjerenstvo ima stručnu službu koja se osniva za obavljanje stručnih poslova iz djelokruga Povjerenstva te administrativnih i tehničkih poslova čije obavljanje omogućava redovito i nesmetano djelovanje Povjerenstva.
- da se Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu stručne službe uređuje unutarnje ustrojstvo i način rada stručne službe, utvrđuju se radna mjesta i opis poslova, točan broj službenika i namještenika, stručni i drugi uvjeti potrebni za raspored na radna mjesta i da se na zaposlene u stručnoj službi primjenjuju se propisi koji se odnose na državne službenike.
- da Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu stručne službe donosi Povjerenstvo većinom glasova svih članova uz prethodnu suglasnost Hrvatskog sabora.

e) za postizanje transparentnosti rada Povjerenstva treba propisati:

-da je postupak pred Povjerenstvom, osim glasovanja otvoren za javnost.

f) u cilju prevencije sukoba interesa davanjem mogućnosti građanima, tijelima državne vlasti i dr. da zatraže mišljenje Povjerenstva o mogućim budućim pojedinim slučajevima sukoba interesa, treba propisati:

-da Povjerenstvo daje mišljenja o primjeni odredaba Zakona.

g) u cilju efikasnijeg sprečavanja sukoba interesa, treba propisati:

-da sankcije koje Povjerenstvo može izreći dužnosniku jesu: obustava isplate dijela neto mjesečne plaće dužnosnika, opomena i javno objavljivanje odluke Povjerenstva na trošak dužnosnika.

-da se sankcije mogu izreći dužnosniku koji prekrši odredbe Zakona o zabranjenim djelovanjima dužnosnika (članak 6.), primanju darova (članak 8.), naknadama dužnosnika (članak 9.), obavljanju drugih poslova dužnosnika (članak 10.), članstvu u trgovačkim društvima, nadzornim odborima trgovačkih društava (članak 11.), registraciji naknada na koje dužnosnici imaju pravo (članak 12.), drugim prihodima dužnosnika (članak 13.), obavještavanju o utjecaju na nepristranost dužnosnika (članak 14.) i trajanju obveza iz ovoga Zakona (članak 17.).

- da dužnosniku koji u izvješću iz članka 7. Zakona navede neistinite podatke i ako ne podnese izvješće o imovnom stanju nakon prestanka obnašanja dužnosti ili ne podnese izvješće Povjerenstvu o bitnim promjenama imovinskog stanja za vrijeme obnašanja dužnosti, Povjerenstvo može izreći sankciju obustave isplate neto mjesečne plaće u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

- da sankcija obustave isplate dijela neto mjesečne plaće dužnosnika ne može trajati dulje od tri mjeseca, a ukupni iznos obuhvaćen obustavom ne smije prelaziti jednu trećinu neto mjesečne plaće dužnosnika.

- da Povjerenstvo dužnosniku može izreći opomenu ako utvrdi postojanje osobito olakotnih okolnosti u postupanju dužnosnika.

- da Povjerenstvo može odrediti da se odluka kojom se dužnosnik proglašava krivim javno objavi na trošak dužnosnika.

- da u slučaju da dužnosnik ne uplati trošak za javnu objavu odluke, javna objava izvršit će se iz sredstava državnog proračuna, a naknada troškova javne objave naplatit će se obustavom isplate neto mjesečne plaće dužnosnika.

- da ako je primjereno naravi povrede, Povjerenstvo može tijekom postupka naložiti dužnosniku da ukloni uzroke postojanja sukoba interesa u određenom roku te, ako dužnosnik to učini, može obustaviti postupak ili isti dovršiti i ispunjenje naloga uzeti u obzir prilikom izricanja sankcije.

- da protiv odluke kojom se dužnosniku izriče sankcija dužnosnik može podnijeti zahtjev za zaštitu Ustavom zajamčenih prava i slobode čovjeka i građanina Upravnom sudu Republike Hrvatske i da zahtjev Upravnom sudu Republike Hrvatske ne odgađa izvršenje odluke Povjerenstva.

h) u prijelaznim odredbama treba propisati:

- da će u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove Hrvatskog sabora uputiti javni poziv za imenovanje članova Povjerenstva iz redova uglednih javnih djelatnika i podnijeti prijedlog Hrvatskom saboru za imenovanje članova Povjerenstva.

- da će Povjerenstvo u roku od trideset dana od dana imenovanja utvrditi obrazac izvješća i objaviti ga na web stranici Hrvatskog sabora.

- da se obveza podnošenja izvješća temeljem novog obrasca odnosi na dužnosnike koji će biti imenovani nakon stupanja na snagu ovog Zakona.

- da stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje mandat dosadašnjim članovima Povjerenstva iz redova uglednih javnih djelatnika.

- da Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim odredbe kojom se predlaže da dužnosnici mogu biti članovi u najviše do dva (2) nadzorna odbora trgovačkih društava, ustanova i izvanproračunskih fondova koji su od posebnoga državnog interesa, osim ako posebnim zakonom nije određeno da je dužnosnik član

nadzornog odbora trgovačkog društva, ustanove i izvanproračunskog fonda po položaju, koji stupa na snagu 01. rujna 2008. godine.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovog Zakona zahtjeva osiguranje 1.000.000,00 kuna dodatnih sredstava u državnom proračunu. Navedeni iznos potrebno je osigurati za isplatu naknade za dva člana Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa javnih dužnosnika iz redova uglednih javnih djelatnika u bruto iznosu, te za sredstva za rad Stručne službe Povjerenstva. U 2008. godini potrebna sredstva osigurat će se preraspodjelom stavki razdjela 010 Hrvatski sabor.

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Predlagatelj ocjenjuje da su se stekli uvjeti iz članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, za donošenje zakona po hitnom postupku.

Predlagatelj ocjenjuje da donošenje zakona po hitnom postupku zahtijevaju osobito opravdani državni razlozi:

U cilju efikasnije borbe protiv korupcije u državnoj upravi potrebno je što prije otkloniti bilo kakvu sumnju javnosti u poštenje politike i vlasti, te je stoga potrebno precizno propisati postupak prijavljivanja imovine dužnosnika, smanjiti mogućnost njihovog članstva u nadzornim odborima trgovačkih društava, ustanovama i izvanproračunskim fondovima, izbjeći politizaciju rada Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa javnih dužnosnika i postići veću transparentnost i samostalnost njegovog rada, postići veću efikasnost u sprečavanju sukoba interesa javnih dužnosnika na način da se pooštire sankcije u slučaju utvrđenja postojanja sukoba interesa javnih dužnosnika i ojačati pravne instrumente za sprječavanje (prevencije) sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Uz prijedlog za donošenje ovog Zakona dostavlja se Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Uz Prijedlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti, prilaže se tekst odredbi Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti („Narodne novine“, broj 163/2003., 94/2004., 48/2005. i 141/06.), koje se mijenjaju i dopunjuju.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SPRJEČAVANJU SUKOBA INTERESA U OBNAŠANJU JAVNIH DUŽNOSTI

Članak 1.

U Zakonu o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti („Narodne novine“, broj 163/2003., 94/2004., 48/2005. i 141/06.) u članku 2. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Dužnosnici u smislu ovoga Zakona jesu:

- predsjednik Republike Hrvatske,
- predsjednik i potpredsjednici Hrvatskog sabora
- zastupnici u Hrvatskom saboru,
- predsjednik i članovi Vlade Republike Hrvatske,
- predsjednik i suci Ustavnog suda Republike Hrvatske,
- guverner, zamjenik guvernera i viceguverner Hrvatske narodne banke,
- glavni državni revizor i njegovi zamjenici,
- pučki pravobranitelj i njegovi zamjenici,
- pravobranitelj za djecu i njegovi zamjenici,
- pravobranitelj za ravnopravnost spolova i njegovi zamjenici,
- pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici,
- tajnik Hrvatskog sabora,
- tajnik Vlade Republike Hrvatske,
- glavni tajnik Ustavnog suda Republike Hrvatske,
- tajnik Vrhovnog suda Republike Hrvatske,
- zamjenik tajnika Hrvatskog sabora,
- državni tajnici,
- ravnatelji državnih upravnih organizacija,
- predsjednik i zamjenik predsjednika Hrvatskog fonda za privatizaciju,
- ravnatelj i pomoćnici ravnatelja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje,
- direktor, zamjenik direktora i pomoćnici direktora Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje,
- ravnatelj i pomoćnici ravnatelja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje,
- rektori i prorektori sveučilišta,
- glavni državni rizničar,
- glavni inspektor Državnog inspektorata,
- ravnatelj i pomoćnici ravnatelja Hrvatske, te ravnatelji zavoda koje imenuje Vlada Republike Hrvatske,
- dužnosnici u Uredu predsjednika Republike Hrvatske koje imenuje Predsjednik Republike Hrvatske sukladno odredbama posebnog zakona,
- načelnik i zamjenici načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske,
- glavni inspektor obrane,
- zapovjednici i zamjenici zapovjednika grana Oružanih snaga Republike Hrvatske i Zapovjedništva za potporu, ravnatelj i zamjenik ravnatelja Hrvatskog vojnog učilišta te zapovjednik Obalne straže Republike Hrvatske,
- predsjednici uprava trgovačkih društava koji su u cijelosti u državnom vlasništvu,
- župani i gradonačelnik Grada Zagreba i njihovi zamjenici,

- gradonačelnici, općinski načelnici i njihovi zamjenici,
- članovi županijskih, gradskih i općinskih poglavarstava, te članovi poglavarstva Grada Zagreba.“

Članak 2.

Članak 7. mijenja se i glasi:

„(1) Dužnosnici su obvezni u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost podnijeti izvješće Povjerenstvu s podacima o dužnosti koju obavljaju profesionalno ili neprofesionalno, o ostalim dužnostima koje obnašaju, odnosno djelatnostima koje obavljaju, o djelatnosti koju su obavljali neposredno prije stupanja na dužnost i s podacima o svojoj imovini, te imovini svoga bračnog druga i malodobne djece, sa stanjem na taj dan.

(2) Dužnosnici su obvezni u roku od 30 dana po prestanku obnašanja javne dužnosti podnijeti izvješće Povjerenstvu o svojoj imovini, a ako je tijekom obnašanja javne dužnosti došlo do bitne promjene u pogledu imovnog stanja dužni su o tome podnijeti izvješće Povjerenstvu, istekom godine u kojoj je promjena nastupila.

(3) Podaci o imovini dužnosnika obuhvaćaju podatke o naslijeđenoj imovini i podatke o stečenoj imovini.

(4) Podaci o naslijeđenoj imovini obuhvaćaju podatke o vrsti i ukupnoj vrijednosti nasljedstva, te podatke od koga je nasljedstvo naslijeđeno.

(5) Podaci o stečenoj imovini obuhvaćaju podatke o:

- nekretninama stečenim kupoprodajom, zamjenom, darovanjem, unošenjem i izuzimanjem nekretnina iz trgovačkog društva, stečenim u postupku likvidacije ili stečaja, stečenim na temelju odluka suda ili drugog tijela, te na drugi način stečenim nekretninama od drugih osoba.

- pokretninama veće vrijednosti,

- poslovnim udjelima i dionicama u trgovačkim društvima,

- novčanoj štednji ako ona premašuje jednogodišnji iznos neto prihoda dužnosnika,

- dugovima, preuzetim jamstvima i ostalim obvezama,

- dohotku od nesamostalnog rada, dohotku od samostalne djelatnosti, dohotku od imovine i imovinskih prava, dohotku od kapitala, dohotku od osiguranja i drugom dohotku,

- primicima koji se ne smatraju dohotkom i primicima na koje se ne plaća porez na dohodak.

(6) Pod pokretninama veće vrijednosti iz stavka 5. alineje 2. ovoga članka podrazumijevaju se vozila, plovila, zrakoplovi, radni strojevi, lovačko oružje, umjetnine, nakit, drugi predmeti osobne uporabne vrijednosti, vrijednosni papiri, životinje i druge stečene pokretnine pojedinačne vrijednosti veće od 10.000,00 kuna, osim predmeta kućanstva i odjevnih predmeta.

(7) Obrazac izvješća iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Povjerenstvo.

(8) Podaci iz stavka 1. ovoga članka su javni i mogu se objaviti bez suglasnosti dužnosnika. Potvrda o visini dohotka dostavit će se Povjerenstvu, ali se neće objavljivati.

(9) Povjerenstvo od dužnosnika može zahtijevati da o podacima iz stavka 3. ovoga članka priloži i odgovarajuće dokaze.

(10) Prije nego što izvrše obveze iz stavka 1. ovoga članka dužnosnici ne mogu primiti plaću.“

Članak 3.

U članku 11. stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Iznimno dužnosnici mogu biti članovi u najviše do dva (2) nadzorna odbora trgovačkih društava, ustanova i izvanproračunskih fondova koji su od posebnoga državnog interesa, osim ako posebnim zakonom nije određeno da je dužnosnik član nadzornog odbora trgovačkog društva, ustanove i izvanproračunskog fonda po položaju. Za članstvo u nadzornim odborima trgovačkih društava, ustanovama i izvanproračunskim fondovima dužnosnik nema pravo na ikakvu naknadu, osim prava na naknadu putnih i drugih troškova. Hrvatski sabor utvrđuje popis trgovačkih društava od posebnoga državnog interesa, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.“

Članak 4.

Članak 16. mijenja se i glasi:

„(1) Radi provedbe ovoga Zakona osniva se Povjerenstvo iz članka 5. ovoga Zakona.

(2) Povjerenstvo se sastoji od 11 članova. Šest članova Povjerenstva su iz redova zastupnika Hrvatskog sabora, a pet članova su iz redova uglednih javnih djelatnika, s time da su tri člana Povjerenstva iz redova zastupnika Hrvatskog sabora članovi stranke koja obnaša vlast, a tri člana iz redova oporbenih stranaka. Članovi Povjerenstva biraju predsjednika iz redova uglednih javnih djelatnika, koji ne smije biti član niti jedne stranke.

(3) Članove Povjerenstva imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove Hrvatskog sabora. Prije podnošenja prijedloga Hrvatskom saboru Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove dužan je uputiti javni poziv za imenovanje članova Povjerenstva iz redova uglednih javnih djelatnika. U prijedlogu za člana Povjerenstva vodi se računa o njegovom radu i ugledu.

(4) Članovi Povjerenstva iz redova uglednih javnih djelatnika imenuju se na vrijeme od sedam godina, a članovi Povjerenstva iz redova zastupnika Hrvatskog sabora imenuju se na vrijeme trajanja mandata u Hrvatskom saboru. Član Povjerenstva može biti ponovno imenovan najviše jednom.

(5) Povjerenstvo ima stručnu službu koja se osniva za obavljanje stručnih poslova iz djelokruga Povjerenstva te administrativnih i tehničkih poslova čije obavljanje omogućava redovito i nesmetano djelovanje Povjerenstva.

(6) Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu stručne službe (u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređuje se unutarnje ustrojstvo i način rada stručne službe, utvrđuju se radna mjesta i opis poslova, točan broj službenika i namještenika, stručni i drugi uvjeti potrebni za raspored na radna mjesta. Na zaposlene u stručnoj službi primjenjuju se propisi koji se odnose na državne službenike.

(7) Pravilnik iz stavka 6. ovoga članka donosi Povjerenstvo većinom glasova svih članova uz prethodnu suglasnost Hrvatskog sabora.“

Članak 5.

U članku 17. stavku 2. iza riječi „Zakona“ dodaju se riječi: „daje mišljenja“.

Članak 6.

U članku 18. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Postupak pred Povjerenstvom, osim postupka glasovanja, otvoren je za javnost. Konačne rezultate provedenog postupka Povjerenstvo je dužno javno obznaniti.“

Članak 7.

Članak 19. mijenja se i glasi:

„(1) Sankcije koje Povjerenstvo može izreći dužnosniku jesu: obustava isplate dijela neto mjesečne plaće dužnosnika, opomena i javno objavljivanje odluke Povjerenstva na trošak dužnosnika.

(2) Sankcije iz stavka 1. ovoga članka Povjerenstvo može izreći dužnosniku koji prekrši odredbe ovoga Zakona o zabranjenim djelovanjima dužnosnika (članak 6.), primanju darova (članak 8.), naknadama dužnosnika (članak 9.), obavljanju drugih poslova dužnosnika (članak 10.), članstvu u trgovačkim društvima, upravama i nadzornim odborima trgovačkih društava (članak 11.), registraciji naknada na koje dužnosnici imaju pravo (članak 12.), drugim prihodima dužnosnika (članak 13.), obavještavanju o utjecaju na nepristranost dužnosnika (članak 14.) i trajanju obveza iz ovoga Zakona (članak 17.).

(3) Dužnosniku koji u izvješću iz članka 7. ovoga Zakona navede neistinite podatke i koji ne podnese izvješće sukladno članku 7. stavku 2. ovoga Zakona, Povjerenstvo može izreći sankciju obustave isplate neto mjesečne plaće u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

(4) Sankcija obustave isplate dijela neto mjesečne plaće dužnosnika ne može trajati dulje od tri mjeseca, a ukupni iznos obuhvaćen obustavom ne smije prelaziti jednu trećinu neto mjesečne plaće dužnosnika.

(5) Povjerenstvo dužnosniku može izreći opomenu ako utvrdi postojanje osobito olakotnih okolnosti u postupanju dužnosnika.

(6) Povjerenstvo može odrediti da se odluka kojom se dužnosnik proglašava krivim javno objavi na trošak dužnosnika.

(7) U slučaju da dužnosnik ne uplati trošak za javnu objavu odluke iz stavka 6. ovog članka, javna objava izvršit će se iz sredstava državnog proračuna, a naknada troškova javne objave naplatit će se obustavom isplate neto mjesečne plaće dužnosnika.

(8) Ako je primjereno naravi povrede, Povjerenstvo može tijekom postupka naložiti dužnosniku da ukloni uzroke postojanja sukoba interesa u određenom roku te, ako dužnosnik to učini, može obustaviti postupak ili isti dovršiti i ispunjenje naloga uzeti u obzir prilikom izricanja sankcije.

(9) Protiv odluke kojom se dužnosniku izriče sankcija iz stavka 1. ovoga članka dužnosnik može podnijeti zahtjev za zaštitu Ustavom zajamčenih prava i slobode čovjeka i građanina Upravnom sudu Republike Hrvatske. Zahtjev Upravnom sudu Republike Hrvatske ne odgađa izvršenje odluke Povjerenstva.“

Članak 8.

(1) U roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove Hrvatskog sabora uputit će javni poziv za imenovanje članova Povjerenstva iz redova uglednih javnih djelatnika i podnijeti prijedlog Hrvatskom saboru za imenovanje članova Povjerenstva iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Povjerenstvo će u roku od trideset dana od dana imenovanja utvrditi obrazac izvješća iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona i objaviti ga na web stranici Hrvatskog sabora.

(3) Obveza podnošenja izvješća temeljem novog obrasca iz stavka 2. ovoga članka odnosi se na dužnosnike koji će biti imenovani nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje mandat dosadašnjim članovima Povjerenstva iz redova uglednih javnih djelatnika.

Članak 9.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim članka 3. ovoga Zakona koji stupa na snagu 01. rujna 2008. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Uz članak 1.

Prema odredbi članka 4. stavka 1. Zakona o pravobranitelju za osobe s invaliditetom ("Narodne novine", broj 107/2007.), pravobranitelja za osobe s invaliditetom imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, prema stavku 2. pravobranitelj za osobe s invaliditetom ima dva zamjenika koje imenuje i razrješava Hrvatski sabor na prijedlog pravobranitelja za osobe s invaliditetom, a prema stavku 3. istoga članka pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici dužnosnici su Republike Hrvatske te se imenuju na vrijeme od osam godina i mogu biti ponovno imenovani.

Obzirom da su pravobranitelj za osobe s invaliditetom i njegovi zamjenici dužnosnici Republike Hrvatske, bilo je potrebno dopuniti članak 2. stavak 1. Zakona na način da se pravobranitelj za osobe s invaliditetom i zamjenik pravobranitelja za osobe s invaliditetom utvrde kao državni dužnosnici.

Kako je preustrojem Oružanih snaga u skladu s Dugoročnim planom razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske 2006-2015 došlo do značajnijih organizacijskih promjena i promjena u nazivima pojedinih dužnosti i ustrojstvenih jedinica ovom odredbom predlaže se da su dužnosnici Oružanih snaga Republike Hrvatske: načelnik i zamjenici načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske i zapovjednici i zamjenici zapovjednika grana Oružanih snaga Republike Hrvatske i Zapovjedništva za potporu, ravnatelj i zamjenik ravnatelja Hrvatskog vojnog učilišta te zapovjednik Obalne straže Republike Hrvatske. Ujedno se zbog ukidanja korpusa Oružanih snaga Republike Hrvatske predlaže brisanje zapovjednika tog korpusa kao dužnosnika.

Također se predlaže da su dužnosnici i predsjednici uprava trgovačkih društava koji su u cijelosti u državnom vlasništvu, zamjenici gradonačelnika i općinskih načelnika te članovi županijskih, gradskih i općinskih poglavarstava, te članovi poglavarstva Grada Zagreba.

Uz članak 2.

U cilju propisivanja jasne definicije o sadržaju izvješća s podacima o imovini dužnosnika navedenom odredbom propisuje se da su dužnosnici obvezni u roku od 30 dana od dana stupanja na dužnost podnijeti izvješće s podacima o dužnosti koju obavljaju profesionalno ili neprofesionalno, o ostalim dužnostima koje obnašaju, odnosno djelatnostima koje obavljaju, o djelatnosti koju su obavljali neposredno prije stupanja na dužnost i s podacima o svojoj imovini, te imovini svoga bračnog druga i malodobne djece, sa stanjem na taj dan, te su dužni u roku od 30 dana po prestanku obnašanja javne dužnosti podnijeti izvješće o imovnom stanju Povjerenstvu, a ako je tijekom obnašanja javne dužnosti došlo do bitne promjene o imovinskom stanju dužni su podnijeti o tome izvješće Povjerenstvu, istekom godine u kojoj je promjena nastupila.

Također je propisano da podaci o imovini dužnosnika obuhvaćaju podatke o naslijeđenoj imovini i podatke o stečenoj imovini. Da podaci o naslijeđenoj imovini obuhvaćaju podatke o vrsti i ukupnoj vrijednosti nasljedstva, te podatke od koga je nasljedstvo naslijeđeno, dok podaci o stečenoj imovini obuhvaćaju podatke o:

- nekretninama stečenim kupoprodajom, zamjenom, darovanjem, unošenjem i izuzimanjem nekretnina iz trgovačkog društva, stečenim u postupku likvidacije ili stečaja, stečenim na temelju odluka suda ili drugog tijela, te na drugi način stečenim nekretninama od drugih osoba.

- pokretninama veće vrijednosti,
- poslovnim udjelima i dionicama u trgovačkim društvima,
- novčanoj štednji ako ona premašuje jednogodišnji iznos neto prihoda dužnosnika,
- dugovima, preuzetim jamstvima i ostalim obvezama,
- dohotku od nesamostalnog rada, dohotku od samostalne djelatnosti, dohotku od imovine i imovinskih prava, dohotku od kapitala, dohotku od osiguranja i drugom dohotku,
- primicima koji se ne smatraju dohotkom i primicima na koje se ne plaća porez na dohodak.

Ovim člankom također je propisano da se pod pokretninama veće vrijednosti podrazumijevaju vozila, plovila, zrakoplovi, radni strojevi, lovačko oružje, umjetnine, nakit, drugi predmeti osobne uporabne vrijednosti, vrijednosni papiri, životinje i druge stečene pokretnine pojedinačne vrijednosti veće od 10.000,00 kuna, osim predmeta kućanstva i odjevnih predmeta. Nadalje, propisano je da obrazac izvješća utvrđuje Povjerenstvo, te da su podaci iz izvješća javni i mogu se objaviti bez suglasnosti dužnosnika, dok će se potvrde o visini dohotka dostaviti Povjerenstvu, ali se neće objavljivati. Povjerenstvo može od dužnosnika zahtijevati da podacima o imovini priloži i odgovarajuće dokaze i da prije nego što podnese izvješće dužnosnik ne može primiti plaću.

Uz članak 3.

Navedenom odredbom propisuje se ograničenje dužnosnicima za članstvo u nadzornim odborima trgovačkih društava, ustanovama i izvanproračunskim fondovima koji su od posebnoga državnog interesa, te se predlaže da iznimno dužnosnici mogu biti članovi u najviše do dva (2) nadzorna odbora trgovačkih društava, ustanova i izvanproračunskih fondova koji su od posebnoga državnog interesa osim ako posebnim zakonom nije određeno da je dužnosnik član nadzornog odbora trgovačkog društva, ustanove i izvanproračunskog fonda po položaju. Za članstvo u nadzornim odborima trgovačkih društava, ustanovama i izvanproračunskim fondovima dužnosnik nema pravo na ikakvu naknadu, osim prava na naknadu putnih i drugih troškova. Hrvatski sabor utvrđuje popis trgovačkih društava od posebnoga državnog interesa, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Uz članak 4.

Navedena odredba odnosi se na povećanje i promjenu sastava članova Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa. Predlaže se da se Povjerenstvo sastoji od 11 članova i da se šest članova Povjerenstva imenuje iz redova zastupnika Hrvatskog sabora, a pet članova iz redova uglednih javnih djelatnika, s time da su tri člana Povjerenstva iz redova zastupnika Hrvatskog sabora članovi stranke koja obnaša vlast, a tri člana iz redova oporbenih stranaka. Također je predloženo da članovi Povjerenstva biraju predsjednika iz redova uglednih javnih djelatnika, koji ne smije biti član niti jedne stranke. Nadalje, predlaže se da je Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove, prije podnošenja prijedloga Hrvatskom saboru za imenovanje članova Povjerenstva, dužan uputiti javni poziv za imenovanje članova Povjerenstva iz redova uglednih javnih djelatnika.

Uz članak 5.

Obzirom da građani, tijela državne vlasti i dr. do sada nisu bili formalno ovlašteni za podnošenje zahtjeva za davanje mišljenja o mogućim pojedinim slučajevima sukoba interesa

(članak 5. stavak 1. Zakona utemeljuje samo obvezu dužnosnika da u slučaju dvojbe o tome jeli neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti, da zatraže mišljenje Povjerenstva), to se u cilju prevencije sukoba interesa daje mogućnost građanima, tijelima državne vlasti i dr. da zatraže mišljenje Povjerenstva o mogućim pojedinim slučajevima sukoba interesa. Stoga se predlaže da Povjerenstvo u okviru svoje nadležnosti daje i mišljenja o primjeni odredaba Zakona.

Uz članak 6.

Predlaže se da postupak odlučivanja Povjerenstva bude otvoren za javnost (osim glasovanja), čime bi se postigla veća transparentnost njegovog rada i nestala sumnja javnosti da se odlučivalo po kriterijima različitih od zakonskih.

Uz članak 7.

Ovom odredbom propisane su sankcije koje Povjerenstvo može izreći dužnosniku, a to su: obustava isplate dijela neto mjesečne plaće dužnosnika, opomena i javno objavljivanje odluke Povjerenstva na trošak dužnosnika. U cilju efikasnijeg sprečavanja sukoba interesa javnih dužnosnika predlažu se veće sankcije u slučaju utvrđenja postojanja sukoba interesa. Predlaže se da dužnosniku koji u izvješću iz članka 7. Zakona navede neistinite podatke i ako ne podnese izvješće o imovnom stanju nakon prestanka obnašanja dužnosti ili ne podnese izvješće Povjerenstvu o bitnim promjenama imovinskog stanja za vrijeme obnašanja dužnosti, Povjerenstvo može izreći sankciju obustave neto plaće u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna i da sankcije obustave dijela neto plaće dužnosnika ne može trajati dulje od tri mjeseca, a ukupni iznos obuhvaćen obustavom ne smije prelaziti jednu trećinu neto plaće dužnosnika. Također se predlaže, da u slučaju kad Povjerenstvo odredi da se odluka kojom se dužnosnik proglašava krivim javno objavi na trošak dužnosnika, osiguranje javne objave odluke kada dužnosnik ne želi snositi trošak, osigurati će se na način da se javna objava odluke izvrši na teret Državnog proračuna, a naknada troškova javne objave naplatit će se obustavom isplate neto mjesečne plaće dužnosnika. Nadalje, predlaže se da ako je primjereno naravi povrede, Povjerenstvo može tijekom postupka naložiti dužnosniku da otkloni uzroke postojanja sukoba interesa u određenom roku te, ako dužnosnik to učini, može obustaviti postupak ili isti dovršiti i ispunjenje naloga uzeti u obzir prilikom izricanja sankcije. Pored navedenog predlaže se da dužnosnik može podnijeti zahtjev za zaštitu Ustavom zajamčenih prava i slobode čovjeka i građanina Upravnom sudu Republike Hrvatske protiv odluke Povjerenstva, te da podneseni zahtjev ne odgađa izvršenje odluke Povjerenstva.

Uz članak 8.

Ovim prelaznim odredbama predlaže se da će u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove Hrvatskog sabora odaslati javni poziv za imenovanje članova Povjerenstva iz redova uglednih javnih djelatnika i podnijeti prijedlog Hrvatskom saboru za imenovanje članova Povjerenstva. Također se utvrđuje obveza Povjerenstva da će u roku od trideset dana od dana imenovanja utvrditi novi obrazac izvješća i objaviti ga na web stranici Hrvatskog sabora, te da se obveza podnošenja izvješća temeljem novog obrasca odnosi na dužnosnike koji će biti imenovani nakon stupanja na snagu ovoga Zakona. Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje mandat dosadašnjim članovima Povjerenstva iz redova uglednih javnih djelatnika.

Uz članak 9.

Ovom odredbom utvrđuje se dan stupanja na snagu Zakona. Iznimno članak 3. ovoga Zakona stupa na snagu 01. rujna 2008. godine. Naime kako je člankom 3. Zakona propisano da iznimno dužnosnici mogu biti članovi u najviše do dva (2) nadzorna odbora trgovačkih društava, ustanova i izvanproračunskih fondova koji su od posebnoga državnog interesa, osim ako posebnim zakonom nije određeno da je dužnosnik član nadzornog odbora trgovačkog društva, ustanove i izvanproračunskog fonda po položaju, predlaže se odgoda primjene navedenog članka Zakona kako bi se u razumnom vremenskom roku dužnosnici koji su članovi nadzornih odbora trgovačkih društava, ustanova i izvanproračunskih fondova zamijenili drugim stručnim kadrovima.